

Szerkesztőség:
Templomudvar 2. sz.
Kiadóhivatal:
Sándor régens-u. 39.
Sürgőnycim: „Délbácska”
Telefonszám: 137.

DÉLBÁCSKA

Előfizetési árak:
Egy óra - 15 dinár
Negyedévre - 45 dinár
Félévre - 90 dinár
Egyes szám ára
75 PARA.

NOVISAD, 1922 július hó 22

POLITIKAI NAPILAP

III. évf. 157. szám

Szombat

Az ideai termés

az egész országban kedvezőnek mondható. Ha ehhez most jó gazdasági politika társul, akkor minden remény meg van arra, hogy nemcsak az ország lakosságát lehet bőségesen ellátni, hanem még kivitelre is juthat jelentékeny mennyiség. A kedvező termés kilátások egyáltalán nem indokolják az egyre fokozódó drágaságot, amelyet nem lehet mással magyarázni, mint azzal, hogy az állam, saját polgárai terhére és az élet viszonyok megnehezítésére, tulságos befolyást és szabadkezet biztosít a spekuláció és magánérdek részére. Egy év alatt a fogyasztási cikkek 10—100 százalékkal drágultak, holott négy év óta sem háboru nincs, sem háborus veszedelem nem fenyeget jelenleg. Igaz, hogy a drágaságot fokozza a pénzérték esése, a valuta ingadozása, de mint mezőgazdasági állam, nyersanyag és élelmiszerekben hiányt nem szenved. Ha talán meg is találjuk az itt elő nem állítható fogyasztási cikkek magas áremelkedésének indokait a pénz elértéktelenedésben, vagy a külfölddel való kereskedelmi viszonyok rendezetlenségében, s ha lehet is sejteni, hogy az egyik áru áremelkedése maga után vonja a másikat, — még sem tartjuk természetesen, normálisnak azt a körülményt, hogy a kenyér kilója 5—6 dinár a sertéshus és zsír pedig 30 dinár körül áll. És ezzel lépést tartott minden, a napi ellátáshoz szükséges fogyasztásicikk. Ezt természetesen az az osztály sulyli lerongyolódva, amelyik a jövedelmét az áremelkedéssel arányban nem fokozhatja — és azok az egyesek, akiknek nem volt alkalmuk, merészségük és tehetségük a háboru alatt és után a kínáló helyzet vagy a konjunkturák kihasználásához. Ha az egyre fokozódó áremelkedést a pénzérték esésének tulajdonítjuk is, akkor is a kormányok pénzügyi és gazdasági politikája idézte fel, illetve fokozta az abnormális viszonyokat, mert másként érthetetlen, hogy pénzünk oly alacsony értékekön álljon, amikor országunk termőföldben és természeti kincsekben egyike Európa leggazdagabb államainak. Ennek egyedüli oka a hatalmi tényezők gyengesége, amely nem tudott és ma sem tud kellő eréllyel fellépni az uzsora ellen. Ezt a szerencsétlen helyzetet igen szerencsésen használta ki a magánérdek és spekuláció, amely az államkincstár kárára, a felforgatott adminisztráció zürzavarában, annyi új milliost teremtett. Ezt az állapotot sulyli ma is az SHS királyság sokkal inkább, mint szövetséges társai és ezért sulyosodnak az életviszonyok terhei egyes osztályokra

elviselhetetlenül. A magánérdek és a spekuláció grasszálásával szemben a közkormányzat tehetetlenségére mutat ma is az a körülmény, hogy jelentékeny készlet és kedvező termés kilátások mellett is — a

piaci drágaság — élelmiszerekben is emelkedő tendenciát mutat és alig van kilátás arra, hogy az életviszonyok el-tűrhetetlen terhei könnyebbűjenek.

A határok és a kisebbségek ügye a Népszövetségi Tanács előtt

Páris. (Eredeti távirat) A Népszövetség tanácsa megkezdte Londonban tanácskozásait, melyekről a következő részleteket jelenük: Az osztrák magyar határ kérdésének előadója Huysmans belga kiküldött lett, aki beszámolt a Magyarország és Ausztria közt Velencében létrejött egyezmény történetéről és ismertette a határmegállapító bizottság javaslatát, mely úgy szól, hogy Pomogy község határát, Kőszeg szomszédos községeit és a Szombathelytől keletre húzódó vékony földsvot engedjék át Magyarországnak.

Huysmans előterjesztése után bevezették a terembe, melyben a Tanács ülésezett, Pflügel Ausztria észéről gróf Szapáry László londoni magyar nagykövetet és báró Villányi Frigyeszt pedig Magyarország részéről, hogy kormányaik nevében megtehessek előterjesztéseiket.

Pflügel rámutatott arra, hogy Nyugatmagyarországot azért juttatták Ausztriának, hogy gazdasági veszteségeiért, melyeket a saint-germaini békeszerződés folytán szenvedett, kárpótoják. Ezért Ausztria álláspontja az, hogy a határ megállapító bizottság által javaslatba hozott módosítások igen messzemenőek.

Ezután gróf Szapáry, majd Villányi fejtették ki álláspontjukat és rámutattak arra, hogy miután Ausztria a velencei egyezményhez hozzájárult, a határmegállapító bizottság javaslatait el kell fogadnia. A magyar megbízottak még hangsúlyozták, hogy a magyar javaslatok sokkal szélesebbkörűek.

Huysmans ezután azt az előterjesztést tette, hogy a határkérdést behatóbban vizsgálják meg, amihez Ausztria képviselője hozzájárult, a magyar megbízottak pedig az ügy mielőbbi eldöntését kérték és javasolták, hogy a határkérdés újabb tárgyalását az augusztus végére megtartandó lésre tűzzék ki. Huysmans a javaslatot elfogadja, majd a tanács úgy határozott, hogy a Népszövetség titkársága a két érdekelt állam technikai szakértőinek bevonásával Huysmans elnöklete alatt tanulmányozza kérdést.

Ezután a jugoszláv—magyar határ kérdését tárgyalták, mert a nagykövetek értekezlete a tanáccsal közölte volt, hogy a határ egyes pontjain bizonyos

módosítások szükségesek, melyeket Millerand kísérőlevele értelmében kell megoldani.

A Tanács ezután a magyar és bolgár kisebbségek védelméről szóló jegyzéket vitatta meg, melyet még Genuában terjesztettek elő. Minthogy ezen jegyzékek konkrét eseteket a kisebbségi szerződések megsétéséről nem sorolnak fel, ezért a Tanács úgy határozott, hogy Magyarországgal és Bulgáriával közölni fogja, hogy mindig kész a kisebbségi kérdéseket a tanács által megállapított eljárási módozatok betartásával megvizsgálni.

A jugoszláv-magyar határ tekintetében a Tanács felkérte Huysmansot, hogy lépjen érintkezésbe az érdekelt felekkel és a Tanács legközelebbi ülésén terjessze elő jelentését. A Tanács számít arra, hogy a felek teljes jóakarattal mozdítják elő Huysmans munkáját.

Általános sztrájk Olaszországban

RÓMA. (Eredeti távirat.) A munkásszövetség központi bizottsága egész Olaszországra proklamálta az általános sztrájkot.

Bomlik a német nemzeti párt

Berlin. (Eredeti távirat.) A német polgári pártok újból tanácskozásokat folytatnak a munkaközösség megvalósítása érdekében, a német nemzeti pártot azonban ezen akcióból kirekesztik. A tanácskozások folyamán szóba került a bajor néppárt és az ottani centrum bevonása is, a kérdésben a döntést azonban magára a bajor néppártra öhajtják bízni. Az együttműködés a megbeszélések szerint csak ősszel kezdődnek. Mialatt a polgári pártok szövetkeznek a német nemzeti párt ellen, ezalatt ennek a pártnak belső bomlása már megindult, minthogy a párt legtöbb tagja a Rathenau elleni összeesküvés óta a német nyilvánosság előtt kompromittálva van. Ezért az egész jobboldali színezetű radikális szárny bejelentette kiválását úgy, hogy a párt régi szellemét már csak néhány régi tag képviseli.

A birodalmi tanács az adójavaslatokhoz és a köztársaság védelmével összefüggő javaslatához hozzájárul.

Megvesztett ló

és a vesztettség következményei

A vesztett kutyák mostanában oly nagy számmal kóborolnak és veszélyeztetik a közegészséget, ami azelőtt ismeretlen volt. A Pasteur-intézet forgalma hihetetlen nagy, úgy hogy a belegek egy részét az intézetnél kívül kell elhelyezni.

Tegnap számunkban emlékeztünk meg arról, hogy Szarakanbásán 12 egyént márt meg egy vesztett eb, ma pedig három novisadi lakos jelentkezett felvétele a Pasteur-intézetbe. Ezeket ugyan nem harapta meg vesztett állat, de mégis szükségessé vált Pasteur-intézeti kezeléskük, mert a vesztettség gyakran állatokkal való érintkezés is igen tanácsosná teszi a védőoltást.

Hetekkel ezelőtt ugyancsak egy vesztett eb garázdálkodott a kamenicai szőlőkben és többek között megharapta Ivkovic helybéli könyvkerekedő kutyáját is. Az esetet azonban csak a szőlőkben alkalmazottak tudták és nem tulajdonítottak neki semmi jelentőséget.

Egy hét előtt megbetegedett Ivkovic egyik lova, mire kihívták az állatorvost, aki napokig kezelte a lovat, anélkül azonban, hogy valami javulás észrevehető lett volna rajta. Tegnap a lovat kiváztatták jártatol, amikor egyszerre rugni, harapni kezdett, a közelben levő katonai állatorvos rögtön megállapította, hogy a ló vesztett. Végül sikerült a lovat megfékezni, agyonlőtték és a vizsgálat megállapította, hogy tényleg vesztett volt. Minden valószínűség szerint Ivkovic kutyája harapta meg, aki időközben megdöglött vesztettségében. Ivkovic, az állatorvos és a kocsis pedig most a Pasteur-intézetben kapják a preventív oltásokat.

Giolitti, Nitti, Mussolini és Orlando az olasz miniszterelnök jelöltek

Róma (Eredeti táv.) Facta miniszterelnök a kamarában is bejelentette a kormány lemondását. Az újabb hírek szerint Giolitti, Nitti, Mussolini és Orlando a miniszterelnök jelöltek, de ezek közt legtöbbször Orlandót emlegetik, ki nek kabinetjében Bonomi volna a külügyminiszter, Meda pedig a pénzügyminiszter.

Befejezték a hágai konferenciát

Hága. (Eredeti távirat.) Ma délután öt órakor befejezték a konferenciát és csupán a petroleumforrások kihasználásáról folyó tárgyalások színhelyét tették át Londonba. Litwinov a lapok jelentése szerint reménykedik, hogy egy hét múlva összeülő újabb konferencia a félbemaradt munkálatokat mindkét fél megelégedésére befejezi.

A kormány jegyzéke a szövetségesekhez

A kormány ma jegyzéket intézett a szövetséges hatalmakhoz, amelyben felhívja figyelmüket azokra az erőszakosságokra, amelyeket a magyarok követnek el Baján és Baranyában. Szántova faluban verik a férfiakat és a nőszakot követnek el a nőkön. A kormány még a pécsi konzul megsértéséért sem kapott elégtételeit és a magyarok már is újabb sérelmeket követnek el. Ezért kénytelen lesz ismét represszákat alkalmazni az itt élő magyar alattvalók ellen, továbbá mivel a magyar hatóságok állandóan zaklatják a jugoszláviai határirtokosokat, a magyar határirtokosok ellen is fellépni.

Sváb-bogarakat
csak „MORTUS”-szal irton!
Kapható: a „SOA” illatszertárban.

A nemzeti kisebbségek kérdését is tárgyalni fogja a bécsi interparlamentáris konferencia

Az Interparlamentáris Unió hosszabb szünet után augusztus 28-án és 30-án ismét kongresszust tart. Ez a kongresszus tudvalevően Bécsben lesz és résztvevőit július 15-ig kellett bejelenteni Genfben. A konferenciának, mint minden nagyobb nemzetközi összejövetelnek, igen nagy jelentősége van és ezért természetes, hogy a különféle parlamentek tagjai nagy számban jelentették részvételüket a kongresszuson. A kongresszusról a magyar interparlamentáris csoport főtitkára a következőket mondotta:

— Az interparlamentáris mozgalom ma már négy évtizedes múltra tekinthet vissza. 1882-ben rendezték az első interparlamentáris kongresszust és azóta az Unió 1913-ig tizenkilenc ülést tartott. Az utolsó kongresszus 1913-ban volt Hágában. A háború alatt természetesen szüneteltek a kongresszusok és a tavalyi stockholmi konferenciát is csak átmeneti jellegű összejövetelnek lehet tartani, a bécsi kongresszusnak tehát az a nagy jelentősége is megvan, hogy kilenc év óta ez az első interparlamentáris konferencia.

— Az interparlamentáris mozgalom résztvevőinek névsorát előre be kellett jelenteni. Ez az előzetes bejelentés azért szükséges, mert a résztvevőkről névsort készítenek, amelyben megemlítik az illetőnek politikai és társadalmi állását is, úgy hogy a kongresszus résztvevői közül mindenki olyan párt- és társadalmi állású résztvevővel ismerkedhetik meg, akit valamely ország saját viszonyainak megismerésére legalkalmasabbnak tart.

— Az interparlamentáris Uniónak azelőtt Brüsszelben volt, a népszövetség megalakítása óta pedig Genfben van a központi irodája, amelyet Car. L. Lange főtitkár, volt norvég képviselő, az interparlamentáris mozgalom legnagyobb apostola vezet. Az Uniónak minden országban, mely tagjainak sorába lépett, külön interparlamentáris csoportja van. Az interparlamentáris Unió nemzetközi elnöke Wharfedale lord, az angol felsőház tagja.

— Az interparlamentáris Unió működése

természetesen a háború alatt sem szünetelt teljesen, bár ugyiszólván kizáróan az északi államokra volt korlátozva. Az Unió dolgozott a béke érdekében is, működését azonban nem a központi hatalmak, sem az antant-hatalmak nem támogatták és így sikertelen maradt. A háború után első sorban szervezetének kiépítésén fáradozik és ezt különösen két irányban teszi: Először a délamerikai államokat akarja megnyerni. Délamerikának 20 parlamentje van és ezek közül még egyik sem tagja az Uniónak. Az Unió másodszor a Közép-Európa területén keletkezett új államalakulatok megnyerésére törekszik. Ez a törekvés eddig szép sikerrel járt, mert Magyarországon és Ausztrián kívül Csehország és Lengyelország is bejelentette a bécsi kongresszuson való részvételét. Romániának és Jugoszláviának részvétele még nem bizonyos.

— A kongresszus tárgysorozata rendkívül érdekes. Alapszabályváltoztatásról is szó lesz, ami természetesen első sorban a kis nemzeteket érdekli. A magyar delegáció javaslatot fog tenni és élesen részt vesz az alapszabály-módosítás vitájában.

— A kongresszus tárgyalni fog a lefegyverzés kérdéséről is, ami annál fontosabb, mert Európa államainak legnagyobb része még mindig állig fegyverben áll. Az amerikai interparlamentáris csoport referálni fogja a washingtoni lefegyverzési konferencia eredményét. Az amerikai csoportnak a konferencián való részvétele nemzetközi szempontból azért is igen fontos, mert eddig az Egyesült Államok tudvalevően távol tartották magukat az európai politikai mozgalmaktól.

— Napirendre kerül a kisebbségek kérdése is, amely már a prágai Népszövetségi Ligák konferenciáján is szóba került. A magyar interparlamentáris csoport a kisebbségek kérdésében is javaslatokkal fog a kongresszus elé járulni és ezekkel mindegy kiegészítettül akarja a prágai konferencia memorandumának anyagát.

Anglia Németország érdekében közbenjár

Páris. (Eredeti távirat.) Az „Exelsior” írja: A garancia-bizottság a német pénzügyi ellenőrzés dolgában a következő követeléseket támasztja: A német belügyi kiadásokra vonatkozó javaslatokat jóváhagyás végett a garancia-bizottság elé kell terjeszteni. A garancia-bizottság ezenkívül ellenőrizné Németország bevételeit és kiadásait és abból a célból, hogy megakadályozza a német tőkének külföldre való menekülését. — Ezzel szemben a német lapok szerint a német kormány a garancia-bizottsággal hosszabb tárgyalásokat folytatott és abban állapodott meg, hogy a német költségvetést csak tudomásul vétel végett terjeszti a garancia-bizottság elé, melynek nincs joga a költségvetés egyes tételei ellen tiltakozni.

Poincare Duboishoz, a jóvátételi bizottság francia tagjához egy levelet intézett, melyben kijelenti, hogy a mostani német pénzügyi helyzetért Németország maga felelős. Ezért felszólítja Duboist, kérje meg a jóvátételi bizottságot, hogy állapítsa meg Németország szándékos mulasztását, emeljen igényt újabb zálogjogokra és adjon a készpénztartozásokra legfeljebb 5-6 hétre terjedő fizetési halasztást.

A párisi angol követség véleménye szerint Lloyd George fel fogja ajánlani

Poincarenak a franciák angol adósságainak törlesztését és eilenzolgáltatásként kérni fogja, hogy a franciák szállítsák le Németországgal szemben fennálló követeléseiket és apasszák le a Rajnavidéket megszálló csapatokat a jelenlegi állomány egynegyedére.

Pucelj miniszter marad

Beograd. A szlovén kmett-párt megbízásából ma folytatta a tárgyalásokat Pucelj földművelésügyi miniszter Pasics miniszterelnökkel, amelynek során teljes megállapodás jött létre közöttük. Pasics elfogadta a kmettek javaslatait a szlovéniai vasutak építésére minek következtében Pucelj visszavonta lemondását és ma délelőtt már el fogadta hivatalát.

Pasics miniszterelnök — miután a helyzet tisztázódott — holnap Blédbé utazik, ahol csütörtökig marad.

A kisantant újságíróinak kongresszusa

Beograd. A jugoszláv újságírók küldöttsége Alexander Bodi sajtófőnök vezetésével ma este utazott el Karisbadba a kisantant újságíróinak kongresszusára, amely július 23-án kezdődik és 3 napig fog tartani. A kongresszus befejeztével az újságírók kirándulást intéznek Kárpátokba és Magas-Tátrába. A vendégek augusztus elején hagyják el Csehszlovákiát.

A „No more war!“ világbéke tüntetései július 29-én

Nemzetközi világbéke konferencia Londonban - Az összes utódállamok részt vesznek

Néhány hét előtt elsőként jelentették, hogy a világháború kitörésének évfordulója, július 29-én az angol „No more war!“ (Soha többé háborút!) - mozgalom kezdeményezésére világszerte nagy békétüntetések lesznek. E békétüntetések előkészítése még folyik, arról jelenleg még nem lehet beszámolni, azonban a tüntetések idején igen nagyjelentőségű konferencia fog lezajlani Londonban. Értesülésünk szerint a „No more war!“ - mozgalom vezetősége a világ összes pacifistáit, népszövetségi ligáit, béke-egyesületeit, kongresszusra hívta össze július 25-től 30-ig. A kongresszus Londonban fog lezajlani, mint a 22. Internacionális világbéke-kongresszus. Az osztrák Völkerbund-Liga titkárságának felvilágosítását alapján már ma a következő részleteket közölhetjük a kongresszusról:

A nagyjelentőségű béke-kongresszust a londoni lordmayor hivatalosan és ünnepélyesen köszönteni fogja. A megnyitó beszédeket az angol Labour Party vezére, Henderson volt miniszter és a belga szenátus elnöke, La Fontaine fogják tartani. Hendersonnál nem kell bővebben szólni, az ő működését mindenki ismeri, La Fontaine azonban csak a békekötés óta játszik nagyobb szerepet a nemzetközi mozgalmakban. A Belgium politikájában régebbi kiváló szerepet betöltő államférfi a békekötés óta főként a nemzetiségi problémákkal foglalkozik és a népszövetségi ligák botrányba fulladt hégal kongresszusán is nagy szerepet játszott. Minden tekintélyével támogatta Dickinson püspök méltányos javaslatát. Henderson és La Fontaine megnyitó beszédel után az előklést felváltva Lord Parnoc, Clynnes, valamint Sir Donald Maclean fogják végezni. A rendezésnél eddig Sir George Paish, George Scelle, Lord Robert Cecil, Rhodda grófnő, Charles Trevelhan, S. Le Foyer, valamint Caidde és Ruysen jelentették be, hogy a kongresszuson fel fognak szólni. A kongresszus egyébként tárgyalni fogja Európa rekonstrukciójának lehetőségeit, a Népszövetség demokratizálódásának kérdését, valamint a nemzetiségi kisebbségek problémáját. Az összes utódállamok részt fognak venni a londoni konferencián.

A „No more war!“ - mozgalom a közép-európai résztvevők számára külső szervező és tájékoztató irodát állított fel Bernben, illetőleg a közép-európai képviselőkkel a berni nemzetközi irodát bízta meg. sz. p.

Az osztrák pénzügyi terv már nem segíthet Ausztrián

Bécs. (Eredeti táv.) A tegnapi tüntetések alkalmával letartóztatták Schlickter szovjet követet és annak két fiát, mert a rendőrség felszólításának nem engedelmessé váltak. A szovjet a követ letartóztatása miatt a bécsi külügyi hivatalban tiltakozását jelentette be. A tegnapi mozgalmak egyébként a kormány állását erősen megingatták sőt a keresztényszocialisták is Seipel ellen fordultak és arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a pénzügyi terv a korona időközi romlása következtében elvesztette minden aktualitását. Politikai körökben úgy hírlik, hogy a kormány rövidesen elhagyja helyét sőt már új kormánylistákat is közzé tesznek, melyek közt a legvalószínűbb az, melynek élén Schöber volt kancellár és jelenlegi rendőrfőnök áll. A keresztényszocialista párt állítólag azért vesztette el a kormány iránti bizalmát, mert teljesen lehetetlennek tartja, hogy Ausztria a maga erejéből álljon talpra, az antant pedig nem segíti.

Jelentkezésre szólítják a hadirokkantakat

A nemszláv hadirokkantak és özvegyek nyugdíjügye

A rokkant nyugdíjak kifizetése eddig sem ment egészen simán és a szláv rokkantak is csak késedelmesen és rendszertelenül kapták meg nyugdíjaikat. Ennek okául azt hozták fel, hogy nem volt költségvetés és nem volt meg a fedezet a nyugdíjak kifizetésére. A költségvetési tizenkétével való kormányozás a rokkantak igényelt sem elégíthette ki. Az 1922-23. évben azonban már lesz költségvetés és így módon a szláv rokkantak, özvegyek és árvák nyugdíjfizetését mi sem akadályozza meg.

Nem ilyen egyszerű a nemszlávok ügye mert míg a szláv rokkantak összeírása már három év előtt megtörtént, addig a nemszlávok még mindig nincsenek nyilvánítva. Először tehát össze kell írni az összes nemszlávokat, hogy ily módon pontos adatok álljanak a hatóságok rendelkezésére. Ezért Noviszád város tanácsa a következő hirdetményt bocsátotta ki:

Újlag felhívjuk a nemszláv hadi-

rokkantak és özvegyek, hogy folyó évi augusztus hó 1-ig a kultúrminiszter hivatalában (II. em. 34) hivatalos bizonyítványt adjanak be arról, hogy 1910. január 1. előtt szerezték meg az illetőséget a községben, amely az SHS királyság területén van és hogy nem opáltak valamely külföldi állam javára. Kik a fenti határidőig nem adják be az erről szóló bizonyítványt, nem kapnak nyugdíjat.

Amennyiben a nemszláv rokkantak és hadi-özvegyek, tehát sürgősen szerezzék be illetőségi bizonyítványukat és az legkésőbb augusztus elsejéig adják be, mert — mint a hirdetményből is kitűnik — ellenkező esetben nem fognak nyugdíjat kapni.

Azok a nemszlávok, akik 1910. után szerezték községit illetőséget, oly helyen, amely az SHS királyság területén fekszik egyelőre nem vétetnek fel a nyugdíj jogosultak közé, mivel ezeknek először opció után kell kérni a jugoszláv állampolgárságot.

Az erdélyi reformátusok parlamentje

Amerikai vendégek a közgyűlésen

Erdély magyar reformátusai kerületi közgyűlést tartottak, amely nagy eseménye volt az ottani magyar közéletnek. Külön súlyt adott az eseménynek, hogy amerikai vendégek is résztvettek ezen a közgyűlésen. A szokott ünnepélyes megnyitás után a vendégeket Zeyk fő gondnok üdvözlölte. James Good philadelphiai professzor válaszolt az üdvözlő szavakra.

A presbiteri világszövetség, mely részvétellel figyeli az erdélyi reformátusok sorsát — mondta James Good — és ennek már tanujelét is adott, mikor egy ízben tízezer dollárnyi segítséget küldött, de igyekeznünk még többet is küldeni. Ezenfelül pedig az év minden hónapjának egy szombaján a szövetséghez tartozó felekezetek minden templomában könyörgőnek az erdélyi reformátusokért.

Igaz ugyan — mondotta — hogy nagyon nehéz a mérhetetlen távolság miatt az amerikai egyházban érdeklődést kelteni az Önök sorsa iránt, de mi ismerni akarjuk az Önök minden szükségét, hogy segíthessünk. Szívből meggyőződésem, hogy mindnyájunkra egy boldogabb jövő fog viradni.

Ezután R. W. Schäfer üdvözlölte Nagy Károly püspök és különösen felhívta figyelmét a felekezeti iskolák szomorú állapotára. Rew. Schäfer a következőkben válaszolt:

Mélyen meghatottak a püspök ur szava. Üdvözlőtet hozok Önöknek azoktól a hitestvéreiktől, kik térben igen igen távol, de lélekben oly közel vannak Önökhöz. Hallotunk szenvedéseikről, de közelebről is szeretők megismeri az Önök állapotát.

A közgyűlés legfontosabb része Nagy Károly püspök beszámolója volt. Beszéde elején megemlékezik az enyedi kollégium 300 éves jubileumáról és Petőfi születésének 100-ik évfordulójáról.

A Bethlen Gábor demokráciája a mi ideálunk és nem — a Károlyi Mihályé, mert ő nem szocialista egyenlőség képviselője volt.

A kormányváltás — ugymond — nem javította meg a magyar kisebbség helyzetét. Bann, a jelenlegi kormány kultúrminisztere személyes érintkezésben épp olyan lekötözött, mint Goga volt miniszter a kultúra terén a kormány a az egyház közöt nem csenek is nagyobb differenciák. Más a levegő a közoktatásügyi miniszteriumban. A foltó légkör ha lehet még áthatatlanabbá, sűrűbbé lett és különösen iskoláügyünkben a megértő magatartás teljesen hiányzik. Nem tudjuk nekünk megbocsátani, hogy amikor a kormányhatóságok a magyarságot oktatást a lecsatolt területeken majdnem teljesen és csaknem mindeütt megszüntették, mi a párisi nemzetközi egyezmény alapján az egész iskolázást felekezeti alapokra igyekeztünk berendezni.

Azóta azonban fordultak az idők. A kormány minden eszközzel arra törekszik, hogy iskoláinkat pusztulásba taszítsa. Államsegély még mindig nincs iskoláink számára. 1922-ben csak a régebben felállított középiskolák része-

sültek másfélzemes államsegélyben, az elemi iskolák segélyének folyósítása megszűnt. A magyar egyházak fejei többször kérték, hogy hívjon össze részvételükkel ankétot a miniszter a helyzet rendezésére, de csak terminusokat kaptak, melyek különböző okokból már negyedre eltolódtak. Mindebből azt a következtetést kell levonnunk, hogy jövő évi berendezkedéselnél csak magunkra számíthatunk.

Az egész egyház lélekszáma 466.000 fő, évi gyarapodása 17.000.

A jelentés ezután korszerű reformok szükségét bangoztatja, nehogy az egyház a haladó életre elveszítse befolyását. Reformálni kell az egyház nevelési célját, az egyházi közteherviselést, valamint az egyházi alkotmány némely elavult fejezetét.

Zárszavában pedig megállapítja, hogy bár az egyéni szabadság sérelmei az előző időkhez képest kevesebbedtek: lényegében az egyház helyzete nem javult.

A magyar adórendszer reformja

Budapest. (Eredeti távirat) Kállay Tibor pénzügyminiszter tegnap a sajtó képviselői előtt ismertette adójavaslatát, melyeket néhány nappal ezelőtt az egységes pártban már kifejtett. Pénzügyi programjának kifejtése után Kállay a hozzáintézett kérdésekre kifejtette, hogy a földadóból eredő bevétel 1.420.000 méterássa buza ellenértékének felel meg. A házadótól lényegesebb bevételi többletet nem vár, a kereseti és társulati adók összegét illetően pedig pozitív összeget szintén nem tud mondani, mert a javaslatban az adókulcsoknak csak maximális határa van megengedve. Ezután szóba került a külkereskedelmi mérleg javaslása is, melyről Kállay pénzügyminiszter hangsúlyozta, hogy a javulás még nem jelenti azt, mintha az országnak a külföldre való fizetőképessége javult volna. Ha a javaslatokat a parlament letárgyalja — mondta Kállay — államháztartásunk a nyomasztó veszedelmet kikerül. Magyarország helyzete egyébként sem annyira kétségbeesítő mint Ausztriáé, amit igazol az is, hogy az utolsó két hétben nem volt bankjegyszaporulat.

A nyolcórás ülés megzavarásával az indennitási vitája valószínűleg gyors tempóban befejeződik. Utána az adójavaslatokra kerül a sor, melyeknek számottevő ellenzéke az egységespártban nincs. A javaslatok ellen hallatszanak ugyan kifogások, de leginkább az a cézzal, hogy a földhozadék adója és a vagyonadó közt juaktimot állítsanak, mivel az utóbbi két adóemnek skálája a mai viszonyoknak nem felel meg. A kigazda képviselő azonkívül a földadóban progressivitást sürgetnek. Politikai körökben a még fennálló ellentétek dacára biztosan számítanak megegyezésre, mert az ellentétek könnyen áthidalhatók.

HIREK

KINAI HIREK

(Ellesett beszámoló)

— Igazad van, kérlek. Egész Ázsia forrongásban van. Ázsiában készül valami a lelkek mélyén.

— Ázsia még meg fogja lepni Európát. Az ázsiai népek lelke még teljesen ismeretlen. Ezek a kínaiak is...

— Igen, kérlek, ezek a kínai hírek is...

— Rendkívül érdekesek. Hogy Li Yuan Hong...

— Meg U Pel Fu...

— Söt Sen Szung Min is

— ...söt Sen Szung Min is mind a federáció híve...

— Kérlek, én ezt már rég megmondtam. De azért, hogy Szun Yat Szen is...

— Hát Csang Tsze Li?

— Akárcsak Fu Pi Ri. Habár Csang Tszo Li...

— Hát ez egészen világos.

— Egészen világos. Bár van egy két pont... Például, hogy ez a Li Tai Pe...

— Igen és Hej Len Csi...

— Miért nem engedelmessékednek Sen Szung Minnek?

— Vagy Li Yuan Hongnak? Mintha Van Hau Le...

— Vagy Tszen Fen Le...

— Itt Csang Tszo Li keze volna...

— Kérlek te tévedsz. Csang Tszo Li U Pe Fuval...

— Dehogy, dehogy, dehogy. Miért szövetkeznek akkor Szen Ku Lonnal?

— Azért, mert Szen Ku Lon, Vu Vel Hal és Ton Csi Kon...

— Mese, mese, mese. A dolog kérlek előttem egészen világos.

— Előttem is egészen világos. Kívüled a vak is látja, hogy Li Yuan Hong...

— Határozottan tudom, hogy Csang Ling Csi...

— Nekem ugyan csillinglehets, kis elbizakodott. Én tisztán látom a dolgokat és ha várnál hát megmagyaráznám.

— Vagy én neked, ha megértened.

— Tehát Vu Vel Hal, Vel Hal Véből jövet, Csang Tszo Li vel és Toe Csi Konnal...

— Vagyis inkább Sen Szung Min kantonban Lu Fei Ta-val és Meng Fu Léval...

— ...Mandzsuriában a Fen Ben Lent tartományban, a Csang Fe Long és So Tu Teng tartományok hadseregével

— ...leverte Kon Fu Lé és Csing Ling Csi hadseregét a Tien Csin és Yang Tsze Kiang...

— (egyszerre)... Csang, Ming, Tszo, Len, Bing, Bong, Bim, Bum, Hau, Van...

— (Pihegve) Igy nem megyünk semmire.

— (Pihegve) Pedig olyan világos. Ha idehallgatnál...

— O, yan egyszerű. Ha lgyekesenl megérted...

— Tehát Li Yuan Hong és Csang Tszo Li...

— Vagyis Sen Szung Ming és Meng Fu Lé...

— (Orditva)... So Tu Tengben Vu Vel Hal jál... — Ez világos, te márha!

— (Orditva)... Vel Hal Véken Ton Csi Konnal és Tszen Fen Levél... Ez egyszerű, te ökör!

— (Mindketten egyszerre, egymás hájába kapaszkodva.) Ez világos! Ez egyszerű! Szen Ku Son és Van Hau Lé, Vel Hal Vé és Csing Ling Csi! Bent Fent Lent, Bing Bong Kong, Sim Som Sám, Zim ZumZüm, Bim Bam Paff (Egy-két nyakleves után lefogják őket.)

Előfizetőinket ez uton hívja fel a kiadóhivatal, küldjék be hátralekös előfizetési díjaikat, hogy a lap szétküldésében akadály ne merüljön fel. Ugyancsak felszólítja az összes bizományosokat, hogy elszámolásaikat küldjék be.

23 halott, 45 sebesült

a nyugatmagyarországi harcban

Budapest. (Ered. táv.) A nyugatmagyarországi incidens, mely Ausztria és Magyarország között egy újabb diplomáciai összeütközéshez szolgáltatott volna anyagot, a magyar kormány gyors és energikus intézkedése folytán ma már csak egy jelentéktelen epizóddá törpült. Rövid nyomozás ugyanis megállapította, hogy néhány fiatalember csakugyan összefogott egy újabb felkelés létrehozására. Az első hírek Prónayt és Héjjas Ivánt is a szervezők közt emlegették, de kétségtelenül bebizonyosodott, hogy a felkeléshez semmi közük sincs. Prónay különben ma nyilatkozott a lapokban és kijelenti, hogy senkit sem bízott meg, hogy embereket esküvel toborozzon. A rendőri nyomozás egyébként már meg is állapította a toborzás vezetőit Mészáros Gyula egyetemi tanár, Bónis Lajos páter, Osváth Ferenc, Báló Ferenc volt főhadnagyok és Juhász és Fodor volt hadnagyok személyében, akiket azonnal le is tartóztattak. A letartóztatottak kihallgatásuk alkalmával azt vallották, hogy azért toborozták a felkelőket, hogy azokkal elfoglalhassák Nyugatmagyarországot és ezáltal megmentsék ezen területet a bolsevizmustól azon esetben, ha Bécsben kikiáltanák a proletárdiktatúrát. Védekezésüket a főkapitányságon azonban nem fogadták el, hanem tiltott toborzás miatt valamennyiüket letartóztatásba helyezték és átkísítették őket az ügyészség Markó-utcai fogházába. A nyomozást a rendőrség folytatja.

Ma délelőtt a felkelők közül a csendőrség harmincnyolcat elfogott, akiket a budapesti rendőrségre kísért be. Ezek voltak azok, akik Karacsfa községnél megütköztek az osztrákokkal. Megállapították róluk, hogy minden ellenszolgáltatás nélkül vettek részt a felkelés-

A „Délbácska“ vasárnapi száma ezentul — épen úgy, mint az összes lapoké — 1 dinár lesz. A napról-napra emelkedő nyomda és papírárak kényszerítenek bennünket arra, hogy lapunk vasárnapi számát, amely nagyobb terjedelemben jelenik meg, 1 dinárra emeljük.

Beszűntetett hajózás. A Száva alacsony vízállása miatt Sabactól—Brodig besűntették a tengerforgalmat, azért erre a szakaszra nem vesz fel teherátut a hajóállomás.

Kinevezések a novisadi bíróságoknál című tegnapi közleményünkbe sajtóhiba csuszott be, amennyiben dr. Aradszky Demeter főügyész helyettesét a VI. fizetési osztály I. fokozatába léptették elő és nem mint ténvesen közöltük a VII. fizetési osztályba.

Ha kacagni akar nézze meg a Chat Noirban a „Főnyeremény“ c. vigjátékot.

Bulgáriában államosítani akarják az ügyvédeket. Szófiából jelentik: A bolgár kormány törvényjavaslatot dolgozott ki az ügyvédek államosítására. Az ügyvédek elhatározták, hogy a javaslat ellen a legélesebb harcot indítják és állami ügyvédeké váló kinevezésüket visszautasítják.

Tűzoltótanfolyam. A novisadi önkéntes tűzoltóság felszólítja azokat, akik a tűzoltó tanfolyamon részt akarnak venni, július hó 29 ig jelentkezzenek Pollt György parancsnoknál, Péter király u. 15. számú épületében. A tanfolyam augusztus 1-én kezdődik.

Sloboda-kávéház fedett nyári helyisége az udvarban. 3136-1-3

ben. Andrejka Károly főkapitányhelyettes nyilatkozata szerint a tegnapi hét letartóztatáson kívül mintegy 200 embert küldtek még a toloncházba, hogy illetőségi helyükre szállíthassák őket. A bekísért és letartóztatott 38 ember kihallgatása ma már meg is kezdődött.

A nemzetgyűlésen is szóba került a felkelés ügye és arról Bánffy külügyminiszter tájékoztatta a képviselőket. A külügyminiszter kijelentette, hogy mikor a kormány tudomást szerzett bizonyos mozgolódásokról az osztrák határon és az utóbbi napokban végzett toborzásokról, rögtön megbizta a rendőrséget az ügy kiderítésével, mely kötelességének a rendőrség teljes mértékben meg is felelt. A felkelés szervezőit letartóztatták és azok már a hatóságok előtt állanak. A felkelésről terjesztett hírek azonban tulzottak. A vizsgálat folyik és a kormány nevében kijelentheti, hogy a jogtalan toborzók a bíróság elé fognak kerülni.

Az osztrákokkal történt összeütközés a vizsgálat eddigi adatai szerint a következőleg történt: Karacsfa község határában július 20-án Petricsevics Horvát Géza főhadnagy vezetése alatt a felkelők géppuskákkal és kézigyránátokkal megtámadtak egy körülbelül 1500 főnyi osztrák vadászcsapatot. A csatározás rövid ideig tartott, miután a felkelők átkaroló mozdulattal a vadászokat körülfogták és tüzelés alá vették. Az osztrákoknak az összeütközés folytán 23 halottjuk és 47 sebesültjük volt, míg a felkelőknek csak csupán 2 könnyebb sebesültjük. Az összeütközés után a csendőrség és a hadsereg néhány csapata a felkelőket azonnal lefegyverezte és Szombathelyre kísérté, ahonnan ma Budapestre hozták fel őket és a délelőti folyamán átkísítették a főkapitányságra.

Főnyereménnyel egyenlő ha megnezi a Chat Noir új félhavi műsorát

Leégett gabona. Zombolyáról jelentik: Csütörtökön délután Michelen Miklós zombolyai gazdálkodó birtokán gabonát csépeltek. Időközben nagy vihar keletkezett és a gépből a szikrákat a szél a közelben álló hatalmas buzakarat felé vitte, amely meggyuladt és legnagyobb része a tűz martaléka lett. A tűz rohamosan terjedt, úgy, hogy néhány perc alatt tüzet fogott a cséplőgép is, amelynek farésze szintén leégett. Ottás közben az egyik vízhold kocsit elütött egy rendőrt, aki a közeli községből ment ki a tűzhöz. A rendőr lábain súlyos sérüléseket szenvedett.

„A főnyeremény“ a legszellemebb vigjáték. Nézze meg a Chat Noir új műsorán

Végzetes verekedés Becskerekén. Csütörtök este a becskereki Fehér Hajó vendéglőben Ednki Péter Iparos és felesége két tamburás kíséretében mulatott. Tíz után Ednkiék hazafelé tartottak. Utközben a korona utcában szembetalálkoztak Joán G. Örggyel, ki előzőleg már beszélgetett Ednkiel a Fehér Hajóban. Jován ismét félrehívta Ednkit és beazéd után dulakodni kezdtek, majd Jován előkapta oldalfegyverét és Ednki karjába szurta, aki erre zsebkésével a lábán szurta meg a támadót. az egyik tamburás pedig a botjával fejbe ütötte. A lármára odaérkezett Turinszki Duzán rendőr és szétakarta választani a verekedőket, de a dulakodásban a tenyerét keresztülszurta. Mindhárom sebesültet orvosi kezelés alá vették. Jován sérülésel oly súlyosak, hogy kórházba kellett szállítani.

El ne felejtse: a Chat Noirban esti fél 10 órakor kezdődik az előadás.

Szellemi arisztokrácia a születési arisztokrácia helyett. Londont távirat alapján röviden megírtuk, hogy az angol parlamentben most szándékoznak foglalkozni a felsőház reformjával. Erre vonatkozólag igen érdekes, nagyfontosságú törvénytervezetet nyújtott be a képviselőházban Lowther ezredes, Lowther őrnagy, Sir Cecil Beck, Sueter tengernagy és Sir Thomas Polson. E javaslat több pontja — mint az angol lapok közlik — ezek: 1. A felsőház tagjai minden csatályból és minden foglalkozási ágából választott érdekes egyének. 2. Az örökösödési rendszer megszűnik, mindenki élete fogytáig tagja a felsőháznak; de a tagság nem öröklik az utódokra. 3. Szellemi arisztokráciára van szükség a születési arisztokrácia helyett. 4. A jelenlegi felsőház 100 tagot választ tisztán érdem szerint és ezzel a régi felsőház megszűnik. 5. Ez a 100 tag választja meg a többi 200 tagot és pedig tisztán érdem szerint és lehetőség tekintettel az összes foglalkozási ágakra. Ezekon kívül a királyi hercegek örökös tagjai a főrendiháznak. 6. Elhalálozás folytán megüresedett helyre a felsőház megválasztja az új tagot, mindig a régi tag foglalkozásának és társadalmi osztályának megfelelően. A felsőház hatáskörére nézve a tervezet többek között kimondja, hogy ha egy törvényjavaslatot a felsőház már háromszor visszaküldött a képviselőház elnökeinek elnöklése alatt összeülő vegyes bizottság elé kerül. Ha ez háromötöd többséggel elfogadja, akkor a javaslat törvényerőre emelkedik, ha pedig a javaslat nem kapja meg ezt a többséget, akkor egyszerű többséggel szavaznak arra hogy elveszék-e vagy pedig népszavazás alá bocsássák a javaslatot. Az angol közvélemény nagy érdeklődéssel várja a javaslat sorsát, mely az angol alkotmány két kamarás rendszerét a legmodernebb demokratikus alapra akarja helyezni. Ha ebből törvény lesz, ismét egy példáját látjuk annak az angol történelmi példának, hogy miképpen lehet a legfrissebb gyűlölcset beoltani.

— A novisadi Sportegyletek athletikai versenye vasárnap, július 23-án délután fél 4 órakor a NAK pályán. 3206-1-2

— Gépészgyár, Meikusz Károly és Tsai, komand. társaság Novisad, a selyemgyárral szemben.

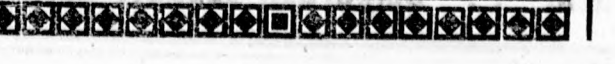
— Vásár-hirdetmény. A novisadi országos állat és birakodó vásár 1922. évi augusztus 12., 13. és 14. én a Pirosi-úton a református temető mellett fog megtartatni, melyre mindenféle állatnak vérszentes helyről leendő felhajtása szabályszerű marhalevéllel megvan engedve. Minden iparos és kereskedő, valamint az utazó iparosok és kereskedők, akik elárutítás céljából jönnek a vásárra, kötelesek iparigazolványukat magukkal hozni. Akik iparigazolványukat nem nem hozzák magukkal, azoknak nem fog megengedtetni az árusítás a vásáron. Ez a rendelet úgy az idegenekre valamint a helybeliekre vonatkozik. Az árusító helyek kiosztása és ellenőrzése végett a vásárra jövő minden iparos és kereskedő köteles iparigazolványát a vásári hatóság felhívására felmutatni. Akinek nincs iparigazolvány, az nem kap elárutító helyet a vásáron. A vásárra érkezőknek sem szabad árusító helyet elfoglalni, míg azt a vásár rendezésével megbízott tisztviselő meg nem határozza. Novisad, szab. és kir. város rendőrkapitányi hivatal, 1922. évi július hó 8. án. Jovan Banyanin s. k. főkapitány.

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaság Novisad — Ujvidék

Felmondás nélkül fizet vissza minden betétösszeget.

Kamatláb 6% netto. Ha a betevő tőkét 3 vagy 6 óra lezárta őhajtja, ugy magasabb kamatozásban részesül. 333

Támadják a kölcsönt a parlamentben

— A nemzetgyűlés ülése — Vesztegetéssel vádolják Benin képviselőt

A kölcsön kérdése nemcsak a parlamentben ad dolgot a képviselőknek, hanem a pártörökben is. Sőt itt talán még behatóbban foglalkoznak vele, mert a miniszter a pártban bővebb felvilágosítást ad, mint a parlamentben. A képviselőknek most az a főcéljuk, hogy a kölcsönből minél több előnyt biztosítsanak kerületüknek. A demokratapárt ma délutáni ülésén, amelyen Kumanudi pénzügyminiszter is részt vett, élénk vita volt a kölcsönről, főleg pedig annak felhasználásáról. A képviselők mind akartak valamit kerületük számára, ha más nem — legalább vasutat. Azonban csak Szokicsnak volt sikere, mert azzal fenyegetőzött, hogy kilép a pártból, ha nem teljesítik követelését: a Kragujevac—Kraljevo—Mitrovica vonal kiépítését, amihez a pénzügyminiszter hozzá is járalt. Ugyancsak elfogadta Samenkovic képviselő beszéde után a Szkoplye—Bitolj vonal kiépítését is.

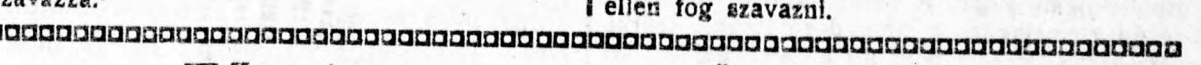
A parlamentben

Ribár elnök a mai ülést félül órakor nyitja meg és megemlékezik Draskovic halálának évfordulójával. Javasolja, hogy minden párt küldjön megbízottakat a Szaborna templomba megtartandó gyászistentiszteletre. A ház elfogadja.

Milvoj Aracics (agrárpárti) szóval felidőszőr és támadja a kölcsönt, amelyből a földműveseknek semmi hasznuk nem lesz. Nem hiszi, hogy a Bleer-csoport elaget tesz kötelezettségek, ezért ellene fog szavazni.

Uzunovic Nikola (radikális) azt gondolja, hogy a vasutépítést nem kölcsön útján kellett volna megoldani, hanem koncesszióval. A kölcsönt nem fogadja el.

Lyuba Matics (radikális): Az állam érdekel tőlük ennek a kölcsönnek a megkötését. Sokkal jobb kölcsönt kapunk volna, ha versenytárgyalás útján kötjük meg. A szerződésben az állam sok kötelezettséget vállalt a konzorcium semmit. Nagyobb és készpénz-kölcsönrre van szükségünk, hogy a valutát megjavíthassuk. Sajnája, hogy a kölcsön ellen kell beszélnie, de olyan súlyos, hogy nem tehet másként. Azt hiszi, hogy ezt a kölcsönt később is meg lehetne kötni, de azért mégis megszavazza.

Tőzsde

Beograd, július 21. Francia frank — dollár —, osztrák korona —, csehszlovák korona 18125, magyar korona —, márka —, lei 4875, léva 5065, London 37225, Páris 680, Newyork —, Genf —, Milánó 38630, Róma —, Prága 187, Berlin 1680, Bécs 024, Bukarest 4925, Budapest 580, Szófia —, Szaloniki —. Z a g r e b, július 21. London 379—384, Newyork —, Milánó 374—376, Páris 688—693, Prága 184—188, Berlin 1590—1620, Zürich —, Bukarest 49, Budapest 570—600, Bécs 021—023, Genf —, Amsterdam —.

Zürich, július 21. Zárlat, Berlin 109 (100), Hollandia 20275 (20250), Newyork 52175 (52075), London 2323 (2319), Páris 4410 (4345), Milánó 2425 (2375), Prága 1135 (1160), Budapest 035 (0385), Zagreb 1525 (1525), Varsó 0085 (009), Bécs 0015 (00175), bélyegezett osztrák 00175 (002).

Budapest, július 21. Szokol 3390, márka 313 osztrák korona 425. Értékpapírok: Salgó 15300, Rymamurányi 4100—4175, Déllvasút 3475, Közén 3800—3650, Álamvasút 17300, Cukoripar 650000, Nasici 19000 Ganz-Danubius 132000—28300. Magyar hitel 2720, Fegyver 15000, Lang 4550, Lipták 515, Országosipar 1280, Bracl 8150.

A novisadi terménytőzsde hivatalos jegyzései 1922 július hó 21-én. Bácskal buza 78 kg. 2% kötés 390, bácskal árpa 64 kg. kerelet 300, bácskal tengeri kínálat 3075, fehér bab ab Bácska kötés 3125, nullásiast zsákkal ab Bácska kereslet 550 kötés 555, fészliszt zsákkal ab Bácska kereslet 525 kötés 530, sertészsír netto ab Bácska kereslet 2625 lányszat változatlan.

Dr. Rojc Millán. Nehéz a kölcsönről beszélni, amikor az előbbi szónokok már mindent elmondottak róla. Ő teljesen elfogadja amit Dalibics mondott. Nem fogadja el.

Anta Radojics (radikális) nem bízik a Bleer csoportban, mert sem Newyorkban, sem Londonban nincs bejegyezve, hanem Gernesej szigetén, amely Normandia partjain fekszik, Angliához tartozik, de külön törvényei vannak. Londonban nagy bizalmatlansággal fogadnak minden olyan szerződést, amelynek valami köze van Gernesejhez, mert az ottani törvények nem nyújtanak garanciát arra, hogy a szerződést végre is hajtják. A szerződés egyébként sem nem elég pontos sem nem elég kimerítő, emiatt úgy az országot, mint a kormányt nagy veszély fenyegeti.

Az adriai vasut kiépítése helyett fontosabbnak tartja a szerbiai és boszniai vasutak kiépítését, hogy ily módon az egész országot összekössék a tengerrel. Nekünk két utunk van a tenger felé: az egyik a Száva völgyében Fluméhez vezet, a másik a Morava és Vardar völgyében Szalonikihez. Flumét keli kiépíteni a kontinens legmodernebb kikötőjévé, mert ez felel meg legjobban az ország érdekeinek.

A kormány által tervezet vasut semmi hasznat nem hoz épen ezért a kölcsön ellen fog szavazni.

Vlada Szavics (rad.) Nincs a parlamentben egy képviselő sem, aki nem szavazná meg a kölcsönt, ha az jó lenne és az országban nincs ember aki nem fogadná el, ha ezzel lehetne megjavítani a dinár kurzuát. A belpolitikai helyzet ziláltsága okozza a dinár krisist. Jó kormányzás mellett lehet csak megjavítani valutánkat. Ezután a kölcsönt bírálja, amely nem nyugodhat tisztes alapokon, mert egy képviselő neki több ezer dinárt ígért ha megszavazza.

Ő és Mladenovic az Imperia kávéházban ültek, amikor odajött hozzájuk Benics Sztevan képviselő és kettőjüknek 200.000 dinárt ígért, ha megszavazzák a kölcsönt. (Nagy zaj az egész házban.)

Derzics rendkívül szerencsétlennek tartja a kormány vasut tervezetét, ezért a kölcsön ellen fog szavazni.

— Öngyilkosság. Péntek este a Szubotica felől 7 órakor érkező gyorsvonat elé vetette magát Gombár József 13 éves fiú. A vonat fejt és lábait teljesen összeroncította. Azonnal meghalt.

ERZSÉBET	Csók vagy halál
JULIUS 23	Amerikai detektívdráma 5 felvonásban. Fősz.: Priscilla Dean.

NÉMET FERENCZ
BANK- és TŐZSDEBIZOMÁNYOS
Budapest IV., Ső-u. 4.

Külföldi pénznemek vétele és eladása
Külföldi átutalások.
Tőzsdei megbízások átvétele a budapesti és bécsi tőzsdékre.
Külföldi megbízások a legpontosabban eszközöltetnek.
Házak gondnokságát a legjufényosabban vállalja.

Dr. Palić-Szántó Olga
szemorvos

a budapesti egyetemi szemklinika volt tanársegéde rendel délután 2—4-ig.
BEOGRAD,
Teraziya 28. III. emelet.

SPORT

* 12 év után először játszik a NAK holnap Suboticán. Ellenfele a különböző képességű SAND csapata lesz. — Az utazás megbeszélése céljából kéri a NAK következő játékosait, hogy ma este 7 órakor a pályán megjelenjenek: Gáspár, Róka, Szilka, Rozics, Schmid, Grünzeig V., Bertók, Lerch, Ecet, Horvát.

* Szorgalmasan készül a Jada Makkabi SC az őszi szezonra. A fiatal, ambiciózus játékosok egész serege jelenik meg egy edzőteremben úgy, hogy többnek csak a kapuk mögött jut hely. Az egyesület vezetősége nagy reményekkel néz a csapat őszi szereplése elé dacára, hogy semmiféle „megerősítéseket” nem várnak. Az ifjúsági játékosok közül ugyanis több játékos megkapta a szükséges képességeket mutat és így minden remény megvan arra, hogyha a bajnokságba egyelőre nem is szólnak bele, mindenesetre jól fogja magát tartani a csapat az I. osztályban — na és mennyivel kevesebbe kerül ez arról, ne is szólunk.

* Ma este fél 6 órakor a NAK ifjúsági csapatai tréninget tartanak. A játékosok az I. II. III. csapatból, — legkésőbb 6 órára kivétel nélkül tartoznak megjelenni.

* A Temesvári „Kínizsi” amely csapat tudvaleg augusztus 23-án Novisadon játszik a NAK-kal — előzőleg Suboticán fog vendégszerepeltetni és a „Bácska”, illetve a SAND csapatával mérkőzik. A „Kínizsi” Novisadról Zagrebba megy, hol szintén két mérkőzést játszik.

Színház—Mozi

Végignézheti Feld Matyi új darabját a Színházi Élet e heti számában. Csupa szenzációs lince Sándor népszerű heti lapjának ez a száma. Szép Ernő, Szász Zoltán, Krudy Gyula, Lakatos László és Hajós Mici a világhírű amerikai primadonna irak cikkeket az új számba, melynek 64 oldalát rengeteg fénykép és rajz tarkítja. Ára 25 korona. Kiadóhivatal Budapest Erzsébet-körül 29.

Az Apollo új műsora: A senki menyasszonya. Semmit mondó cím, sokatmondó darab, ezzel lehetne legjobban jellemezni az Apollo bemutatóját. A darab kiváló szereplői révén kiemelkedik a kalandordrámák, szürke tömegéből. Meséje nem új: a fiatal gazdag leányt vén emberhez akarják adni, de megjelenik a leány választottja, aki fiatal és szép és a végén egymással lesznek. A leány szerepét Ella Hall és férfitét pedig Eduárd Jakabson játsszák kiűnően. A darabban szerepel az európai nagy városok egyik legszebb filmdivója Priscilla Dean is, aki nem nagy szerepét megnyerően játszotta.

Felölös szerkesztő: Dr. Szlezák Rezső.
Kiadótulajdonos: Fáth Ferenc és társai.

Apró hirdetések.

Kis 4 kerekű KÉZIKOCSIT 3—400 kg. teherbírással keresek megvételre. — Krausz, Futaki-utca 22. szám.
3205—1

IZLÉSES NYOMTATVÁNYOKAT készít Novisadon a Gutenbergkönyvnyomda, Szabadság-tér 1.
1—10

A legdivatosabb férfi öltönyöket

a legjutányosabb áron készít

FEHÉR PÁL
uridivatszabó. Novisad
Futaki u. 120. (Göögös ház)

(1—2)

Krumesz Pál, Nemzetközi Szállítmányozás

WIEN, I. Franz Josefs-kai 1.
Internationale Transport-Gesellschaft A. G.

NOVISAD
Futaki utca 82.

Vasuti gyorsgyűjtő-forgalmunkkal és express-hajóforgalmunkkal átveszünk mindennemű árunak az üzlet vagy raktár Wienből—Novisadra, úgy darabáru, mint kocsirakományban olcsó tételek mellett való leszállítását.
Elvállalom a küldemények gyors elvámolását és házhoz szállítását.

Nagy bérház

a Futaki-ut legforgalmasabb részén eladó.

Különösen alkalmas üzletek, raktárak céljaira. — Cím a szerkesztőségben.

Ügyes vas és fűszerkereskedőség

szerb, német és magyar nyelvismerttel állást keres. — Megkeresést kér „Jó munkaező” jeligére a kiadóhivatalba. 3203 2-2

Eladó telepi szálló lugas,

gyümölcsös, nyári épülettel, villamos megállóval. Tudakozódhatni 1—3 Duna-utca 21. szám. M. Bélics.

APOLLO MOZGÓ

JULIUS 22

Senki menyasszonya

Kalandordráma 5 felvonásban.

VASÁRUK,

rudvasak, Winter-kocsitengelyek, méretlemezek, tető-zár-cső-horgany-horganyozott és fehér-bádóg-lemezek, öntött tüzhelylapok, öntött lemez kész tüzhelyek, ekék, ekekések, szerszám-acélok, sodrony, sodronyszegek, szerszámok, csavarárak, hitelesített üzleti egyensúlymérlegek, épület és butorvasalások, kapitelek, asztal-lábak, dísz-fafaragványok, kovácszsén, kátrány, valamint egyéb vasárúk allandóan nagy választékban raktáron 2369

KUSZLI GYULA

vaskereskedésében Novisad (Ujvidék) Temerini utca 8. szám alatt.

Fodrász-üzlet,

jóforgalmu munkás negyedben, azonnal eladó. — Cím a kiadóhivatalban. 3210 1-2

Eladó heréskert.

3187-1-3

Folyó hó 23 án, vasárnap d. u. 4 órakor az Árpád-utca 43. sz. alatt levő heréskert egyszeri vagy egész évi kaszálásra nyilvános árverésen eladás alá kerül. Árverés a helyszínen.

Jó kereset

a munkanélkülieknek, ha újság-áruházzal foglalkoznak. Több idősebb egyént rikkancsnak keres a „Délbácska” kiadóhivatala.

Djurica Lisič i Srpska Trgovačka Banka D. D. Fokereskedése

Fióktelep: ŽABALJ. Főlerakat: NOVISAD. Fióktelep: ST. FUTOG.
Telefon: 19. Temerini-u. Telefon: 306. Telefon: 4.

Ajánlja nagy választéku raktárát mindennemű Épületfa, faragott, fűrészelt és gömbfenyő
Asztalos deszka, teljesen száraz
Padló deszka NF. " "
Borovi padló " "
Gőzölt bükk és Tölgyfa deszka, teljesen száraz

Tölgy parkett, I. oszt. prima
Tölgy és kőris Keréktalpfák és gömbfa, bogárok részére
Beočini cement
Cementlemezek padlózásra
Cementserép tetőfedésre (kipróbált jóminőségű és gazdaságos)
Mész, csak nagyban
Tüzifa, bükk és tölgyhasáb.

Elárusítás nagyban és kicsinyben. :-: Szigoruan szabott árak.